

Expunere de motive

Secțiunea 1

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 5928
IEȘIRE	
Ziua 30	Luna 08 2023

Titlul proiectului de act normativ

Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Justiției

2.2. Descrierea situației actuale

I. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), democrația reprezintă un element fundamental al ordinii publice europene și unicul model politic compatibil cu Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Printre caracteristicile unei societăți democratice, CEDO enumeră în practica sa pluralismul, toleranța și spiritul de deschidere. Alături de partidele politice, asociațiile și fundațiile înființate în scopuri diverse - între care protecția patrimoniului cultural și spiritual, urmărirea unor scopuri sociale sau economice, proclamarea și predarea unei religii, căutarea unei identități etnice sau afirmarea unei conștiințe minoritare - sunt importante pentru buna funcționare a democrației. Pluralismul se sprijină pe recunoașterea și respectul diversității și dinamismului tradițiilor culturale, identităților etnice și culturale, convingerilor religioase și ideilor și conceptelor artistice, literare și socio-economice. Este firesc, atunci când o societate civilă funcționează corect, ca cetățenii să participe într-o mare măsură la procesul democratic prin intermediul asociațiilor în cadrul cărora se pot reuni și urmări scopuri comune.

Posibilitatea pentru cetățeni de a înființa o persoană juridică cu scopul de a acționa colectiv într-un domeniu de interes comun reprezintă unul dintre cele mai importante aspecte ale dreptului la libertatea de asociere, în absența căruia acest drept este golit de orice semnificație. Maniera în care legislația națională consacră această libertate și aplicarea acesteia în practică de către autorități sunt revelatoare cu privire la starea democrației într-un stat de drept.

Libertatea de asociere nu este însă absolută, statul dispunând de dreptul de a urmări conformitatea scopului și activităților unei asociații sau fundații cu regulile stabilite prin legislație, în special cele care urmăresc împiedicarea acestora să-și concentreze eforturile asupra realizării unui obiectiv care subminează valorile protejate de Convenție (a se vedea, între altele, *Altinkaynak și alții c. Turciei*, hot. din 15.01.2019, par. 29 - 30; *Uniunea Națională Turcă și Kungyun c. Bulgariei*, hot. din 8.06.2017, par. 33, 36; *Costel Popa c. României*, hot. din 26.04.2016, par. 31).

II. Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005¹ (în continuare O.G. nr. 26/2000) a fost supusă de-a lungul timpului unor intervenții legislative relativ frecvente (unele urmărind remedierea unor probleme apărute în practică, altele fiind generate de necesitatea transpunerii în legislația națională a unor acte normative ale Uniunii Europene), care au avut drept efect, uneori, aplicarea neunitară ori greoaie a actului normativ, dar și afectarea, pe alocuri, a substanței acestuia.

Totodată, de la momentul adoptării și aprobării prin lege a acestui act normativ și până în prezent, în contextul dinamicii evoluției mediului asociativ, dar și a relațiilor sociale în general, necesitatea unor intervenții legislative asupra acestui act normativ a fost resimțită atât la nivelul societății civile, cât și la nivelul instituțiilor cu atribuții în materie.

Astfel, în considerarea imperativului asigurării unui cadru legal menit să asigure exercitarea în cele mai bune condiții a dreptului de asociere, Ministerul Justiției a demarat încă din anul 2021² un demers extins de consultare atât cu mediul asociativ, cât și cu instituțiile implicate, potrivit competențelor legale, în aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000.

În cadrul procesului de consultare mai sus menționat au fost semnalate o serie de dificultăți practice, precum: procedura greoaie și de durată atât pentru înscrierea asociațiilor și fundațiilor în Registrul asociațiilor și fundațiilor ținut la grefa judecătoriei din circumscripția în care urmează să își aibă sediul persoana juridică solicitantă, cât și pentru înscrierea modificărilor statutului, lipsa unei evidențe clare a informațiilor referitoare la asociații și fundații; dificultăți de înțelegere și aplicare a reglementărilor privind recunoașterea statutului de utilitate publică; existența unor lacune legislative, cum ar fi, de exemplu, nereglementarea posibilității de înființare de sucursale de către fundații ori a imposibilității entităților neguvernamentale de a solicita retragerea statutului de utilitate publică; durata mare de timp pentru parcurgerea procedurii de lichidare; existența unor inadvertențe ale legislației în vigoare - multe dintre acestea fiind generate și de intervențiile legislative succesive asupra acestui act normativ - fapt ce îngreunează aplicarea acestor dispoziții, fiind astfel necesară o asanare a cadrului normativ în materie.

În același timp, în Hotărârea din 24 martie 2020, pronunțată în cauza *Cegolea c. României*, CEDO a constatat o serie de lacune în procedura acordării statutului de utilitate publică,

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I., nr. 656/2005.

² Detaliat la Secțiunea a 6-a, pct. 6.2

criticând, în esență, neclaritatea și incoerența procesului decizional, precum și faptul că acordarea statutului de utilitate publică este lăsată la latitudinea executivului, chiar dacă persoana juridică fără scop lucrativ solicitantă îndeplinește cerințele legale, iar refuzul executivului de a acorda acest statut poate face obiectul unui control jurisdicțional limitat, care permite instanțelor să verifice îndeplinirea condițiilor legale pentru obținerea statutului de utilitate publică, fără să le confere acestora și competența de a acorda statutul respectiv.

Toate aceste elemente justifică o intervenție substanțială asupra Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, cu scop reformativ și care urmărește dezideratul garantării pe deplin a libertății de asociere.

2.3. Schimbări preconizate

În urma analizării propunerilor primite în procesul de consultare extins anterior amintit, referitoare la disfuncționalitățile apărute în aplicarea prevederilor ordonanței, a studierii elementelor de drept comparat și a standardelor internaționale în materie, precum și a considerentelor hotărârii CEDO în cauza *Cegolea*, au fost identificate o serie de soluții legislative de îmbunătățire a cadrului legal în materia asociațiilor și fundațiilor, mai jos detaliate, pe capitole. Astfel:

I. Cu privire la Capitolul II - Înființarea asociațiilor și a fundațiilor

Majoritatea asociațiilor și fundațiilor au semnalat, în cadrul procesului de consultare, că una dintre principalele probleme cu care se confruntă în mod constant mediul asociativ este durata desfășurării procedurilor judiciare. În vederea identificării instrumentelor legale prin care să fie salvagardate aspectele pozitive și eliminate cele negative, în urma evaluării preliminare realizate au fost luate în considerare unele soluții de reglementare care presupun păstrarea procedurilor judiciare grațioase (necontencioase) privitoare la existența asociațiilor și fundațiilor, însă ajustarea acestora astfel încât să fie asigurată simplificarea, rapiditatea și eficiența acestora (de exemplu, dându-se prioritate modalităților de comunicare prin mijloace electronice), dar și restrângerea rolului judecătorului exclusiv la aspectele care impun un control jurisdicțional efectiv. De asemenea, au fost identificate acele formalități care îngreunează procedurile și a căror utilitate nu a fost dovedită în practică.

În concret, proiectul de lege propune, în esență:

- standardizarea cererii de înscriere a asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, al cărei formular va fi aprobat prin ordin al ministrului justiției [a se vedea art. 7 alin. (2) și art. IV alin. (2) lit. a)];
- evidențierea posibilității transmiterii formularului și prin mijloace moderne de comunicare (posibilitate reglementată actualmente, de altfel, și de normele de drept comun în materie procesual-civilă), prin inserarea unei mențiuni exprese în acest sens în cuprinsul textului;
- calitatea mandatarului desemnat pentru a desfășura procedura de dobândire a personalității juridice nu mai este condiționată de calitatea de membru asociat în viitoarea entitate, acesta putând fi orice persoană desemnată prin contract de mandat;

- eliminarea cerinței depunerii unei traduceri legalizate pentru înscrierea unei asociații ce are denumirea într-o limbă străină, fiind apreciată suficientă depunerea unei traduceri simple (nelegalizate). În plus, procedura legalizării traducerii generează costuri suplimentare la înființarea asociațiilor și fundațiilor;
- instituirea unui criteriu obiectiv pentru înscrierea unei asociații sau fundații care folosește în denumirea sa cuvintele „național” sau „român”, respectiv împrejurarea că scopul și obiectivele prevăzute în statutul persoanei juridice denotă desfășurarea unei activități în interes general, chestiune care este lăsată la aprecierea instanței (fiind eliminată cerința acordului prealabil al Secretariatului General al Guvernului);
- stabilirea unui termen mai lung (7 zile, care curge de la înregistrarea cererii) pentru verificarea legalității formularului de cerere și a documentelor depuse în vederea dobândirii personalității juridice (instanțele judecătorești au semnalat imposibilitatea obiectivă de respectare a termenului de 3 zile de verificare a îndeplinirii condițiilor și de soluționare a cererilor de acordare a personalității juridice a asociațiilor și fundațiilor);
- instituirea unui termen de maximum 45 de zile pentru remedierea neregularităților constatate, care curge de la înregistrarea formularului de cerere (pentru a asigura celeritatea procedurii), în scopul evitării respingerii/anulării cererii și al introducerii ei ulterioare (ceea ce ar presupune plata unei noi taxe de timbru, precum și alte cheltuieli suplimentare);
- spre deosebire de reglementarea actuală, reglementarea propusă prin proiect lasă posibilitatea judecătorului de a proceda la înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor atunci când neregularitățile au fost înlăturate (deci de a da curs cererii de înscriere), chiar dacă reprezentantul asociației, deși a fost legal citat, nu s-a prezentat (soluția în vigoare prevede că dacă reprezentantul asociației lipsește în mod nejustificat, judecătorul va respinge cererea de înscriere prin încheiere motivată). Modificarea propusă prezintă avantajul de a înlătura un formalism excesiv al actualei reglementări și de a reduce costurile suportate de către părțile interesate;
- alte modificări: prin proiect se aduc unele clarificări pentru eliminarea unor interpretări diferite apărute în practică în ceea ce privește activitatea filialelor (actele pe care acestea le pot încheia în nume propriu, respectiv acte juridice de administrare și conservare; menționarea expresă că scopul și obiectivele filialei nu pot fi diferite de cele ale asociației) ori cu privire la noțiunea de patrimoniu (pentru acuratețe și corelare cu concepția promovată de noul Cod civil în materia patrimoniului); acoperirea unei lacune legislative în ceea ce privește posibilitatea înființării unor sucursale de către fundații (în prezent, această posibilitate este prevăzută numai pentru asociații).

II. Cu privire la Capitolul III - Organizarea și funcționarea asociațiilor și a fundațiilor

Proiectul de lege aduce o serie de îmbunătățiri și în ceea ce privește aspectele de organizare și funcționare a asociațiilor și fundațiilor, după cum urmează:

- s-a apreciat necesară corelarea cu prevederile Codului Civil a prevederilor în vigoare care reglementează obligativitatea actelor emise de către adunarea generală, în calitate de organ de conducere al asociației (art. 23), întrucât reglementările în vigoare reiterează doar

parțial prevederile Codului civil, aspect care poate conduce la interpretări diferite, fiind luate în considerare inclusiv dificultățile întâmpinate în practică în aplicarea acestui text; astfel, se impune completarea art. 23 din Ordonanță, în sensul reluării și adaptării, pentru această materie, a prevederilor art. 212 alin. (2) Cod civil; astfel, textul propus de proiect („Față de terți, hotărârile luate de adunarea generală, în limitele legii și ale statutului, sunt opozabile numai de la data publicării lor în Registrul asociațiilor și fundațiilor, în cazurile și condițiile prevăzute de lege, în afară de cazul în care se face dovada că aceștia le cunoșteau pe altă cale.”) reprezintă o reiterare adaptată specificului materiei persoanelor juridice fără scop lucrativ a prevederilor art. 212 alin (2) din Codul civil, care condiționează opozabilitatea actelor organului de conducere de publicarea lor sau, după caz, de informarea efectivă a terților;

- tot pentru o corelare cu prevederile Codului civil, se propune introducerea unei prevederi în sensul că hotărârea definitivă de anulare va fi menționată în Registrul asociațiilor și fundațiilor, fiind opozabilă de la această dată față de orice persoană, inclusiv față de membrii asociați [propunerea are în vedere îndeplinirea cerințelor de publicitate a hotărârii judecătorești definitive prin care a fost anulată hotărârea adunării generale, contrară legii sau dispozițiilor cuprinse în statut. Completarea propusă a avut în vedere textul de principiu ce se regăsește la art. 216 alin. (5) Cod civil³];

- necesitatea unor clarificări în ceea ce privește puterea de reprezentare, aceasta fiind o chestiune cu care organizațiile neguvernamentale se confruntă în practică în cursul desfășurării activităților curente. Astfel, prin proiect se prevede că actele de dispoziție asupra bunurilor asociației pot fi încheiate în temeiul puterilor conferite reprezentanților legali ai acesteia, după caz, prin lege, statut sau hotărârile adunării generale, nefiind necesară o procură specială și în formă autentică în acest scop, chiar dacă actele de dispoziție trebuie încheiate în formă autentică. De altfel, o prevedere similară se regăsește și în legislația în domeniul societar;

- pentru asigurarea securității circuitului civil este necesară și o corelare cu prevederile Codului civil [(art. 211 alin. (2)] în ceea ce privește actele încheiate de către consiliul director, în sensul că acestea nu pot fi anulate pentru simplul fapt că persoanele care fac parte din acesta sunt incapabile ori incompatibile, după caz, sau pentru că acestea au fost numite cu încălcarea dispozițiilor legale ori statutare, dacă nu s-a produs o vătămare;

- din practică a reieșit nevoia unei clarificări a naturii juridice a "mandatului" persoanei împuternicite cu funcții executive de către consiliul director (director/administrator) căruia i-au fost delegate o parte dintre atribuțiile consiliului director. În observațiile formulate de societatea civilă s-a arătat că foarte multe organizații au o persoană împuternicită de consiliul director care să asigure funcția executivă a persoanei juridice fără scop lucrativ, fără a exista o acțiune judiciară specifică pentru înscrierea acesteia în Registrul asociațiilor și fundațiilor, acest lucru fiind de natură să creeze inconveniente practice în relația de reprezentare a organizației în fața terților. Dat fiind faptul că persoana împuternicită cu

³ Art. 216 alin. (5) C.civ. - „Hotărârea definitivă de anulare va fi menționată în registrul public în care este înregistrată persoana juridică, fiind opozabilă de la această dată față de orice persoană, inclusiv față de membrii acelei persoane juridice”.

funcții executive are (și) calitatea de beneficiar real, este cu atât mai necesară existența unui text expres referitor la obligativitatea declarării și înregistrării acesteia (potrivit textului propus prin proiect, consiliul director poate împuternici una sau mai multe persoane cu funcții executive, inclusiv persoane care nu au calitatea de asociat ori sunt străine de asociație, pentru a exercita atribuțiile prevăzute de lege, iar împuternicirea se comunică instanței competente în vederea înregistrării acestor persoane prevăzute în Registrul asociațiilor și fundațiilor);

- proiectul de lege propune eliminarea obligativității numirii unui cenzor sau, după caz, a unei comisii de cenzori atunci când numărul asociațiilor este mai mare de 15, respectiv de 100. Propunerea a fost formulată ca urmare a solicitărilor primite din partea societății civile, dar și în considerarea rolului pe care îl au cenzorii în cadrul persoanei juridice fără scop lucrativ (competențele cenzorului sau ale comisiei de cenzori sunt, datorită naturii mandatului acestora, limitate de voința privată a asociației). Totodată, se propune, similar legislației în materia dreptului societar, în ceea ce privește asociațiile al căror activ patrimonial depășește 16.000.000 de lei, instituirea obligativității numirii unei comisii de cenzori, având în vedere amploarea activității desfășurate de către acestea.

III. Cu privire la Capitolul IV - Modificarea statutului asociației sau fundației și îndeplinirea formalităților de publicitate. Fuziunea și divizarea

O altă cerință constantă a mediului asociativ în procesul de consultare pentru identificarea problemelor cu care acestea se confruntă a fost aceea referitoare la găsirea unor soluții legislative pentru o procedură mai suplă și mai rapidă în ceea ce privește înscrierea modificărilor cu privire la statut în registrul asociațiilor și fundațiilor, cu precădere atunci când modificările privesc componența organelor de conducere și administrare ori sediul asociației.

Pornind de la imperativul asigurării unui cadru legal menit să permită exercitarea în cele mai bune condiții a dreptului de asociere, garantat de art. 40 din Constituția României, la elaborarea propunerilor de texte au fost avute în vedere următoarele considerente:

- asociațiile și fundațiile sunt persoane juridice fără scop lucrativ, înființate ca rezultat al exercitării dreptului constituțional de asociere;

- în privința asociațiilor și fundațiilor, limitele stabilite de constituție în exercitarea acestui drept fundamental privesc scopul și activitatea, dar și caracterul asociației, care rezultă din modul de constituire.

În ceea ce privește limitele privind membrii asociațiilor, acestea privesc de fapt numai partidele politice, având în vedere rolul lor în viața politică și statală - art. 40 alin. (3) din Constituție.

A fost avut în vedere și paragraful 43 din Recomandarea CM/Rec(2007)14 a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei privitoare la statutul organizațiilor neguvenamentale în statele membre, potrivit căruia numai în ipoteza în care sunt operate modificări ale

statutului din perspectiva denumirii, a scopului sau a obiectivelor asociației să fie necesară aprobarea autorității competente.

Așa fiind, prin proiect a fost făcută distincția clară între fiecare tip de modificări survenite în timpul existenței unei persoane juridice fără scop lucrativ, fiind evidențiat pentru fiecare modificare în parte ce funcție îndeplinește publicitatea acestor modificări în Registrul asociațiilor și fundațiilor după cum urmează:

- modificarea denumirii, precum și a scopului și obiectivelor asociației se face prin înscrierea modificării în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție își are sediul asociația (potrivit unei proceduri necontencioase simplificate). Numai pentru această ipoteză înscrierea are efect constitutiv;
- modificările survenite cu privire la membrii organului de conducere, administrare și control ori cu privire la sediul asociației și fundației vor fi înscrise în Registrul asociațiilor și fundațiilor pentru opozabilitate față de terți, de către grefierul desemnat de președintele instanței (fără parcurgerea procedurii necontencioase);
- tot fără alte formalități vor fi înscrise de grefier și celelalte modificări aduse statutului, însă aceste cazuri de publicitate au o funcție pur declarativă, informativă.
- similar procedurii de înscriere a asociației/fundației în registrul asociațiilor și fundațiilor, se propune și cazul înscrierii modificării statutului un formular de cerere, pe care entitatea neguvernamentală îl transmite instanței în a cărei circumscripție își are sediul asociația, însoțit de unele documente prevăzute de lege;
- referitor la beneficiarul real, proiectul urmărește clarificarea problemelor ridicate în practică cu privire la obligativitatea depunerii declarației privind beneficiarul real.

IV. Cu privire la Capitolul VI - Obținerea statutului de utilitate publică a asociațiilor, fundațiilor și federațiilor

Instituția recunoașterii statutului de utilitate publică a fost reconfigurată pe baza considerentelor hotărârii CEDO în cauza *Cegolea c. României*, cu luarea în considerare și a propunerilor primite din partea societății civile, la care s-a făcut anterior referire. În esență, modificările propuse vizează:

- reconsolidarea conceptuală a instituției utilității publice, potrivit sensului dat de legiuitorul constituant⁴ (practica acumulată cu privire la evaluarea îndeplinirii condițiilor pentru acordarea statutului de utilitate publică, dar și modificările legislative succesive și lipsite de o fundamentare aprofundată cu privire la principiile generale sau fundamentale

⁴ Potrivit prevederilor art. 136 alin. (4) din Constituția României titularii dreptului real de folosință gratuită sunt instituțiile de utilitate publică care le conferă aptitudinea de a poseda, folosi și dispune de bunul dat în folosință, în condițiile stabilite de lege și actul de constituire. Cu privire la titularii acestui drept, respectiv instituțiile de utilitate publică, nu pot fi decât persoane juridice de drept privat, deoarece pentru instituțiile publice se poate constitui tot cu titlu gratuit dreptul de administrare, mai exact este vorba despre persoanele juridice constituite conform OG nr. 26/2000 care au obținut statutul de utilitate publică.

ale serviciului public/utilității publice au condus la o diluare a noțiunii de instituție de utilitate publică, astfel cum aceasta este reglementată în Constituția României).

S-a mai semnalat că prin definiția dată utilității publice se creează o suprapunere la nivelul conceptelor între asociația sau fundația care se înființează în realizarea unui interes general sau al unei colectivități și asociația sau fundația care este recunoscută ca fiind de utilitate publică, ulterior înființării, dar care, conform art. 38 alin. (1) lit. a) din Ordonanță, trebuie să desfășoare activități de interes general sau al unor colectivități.

De altfel, toate asociațiile și fundațiile, cu excepția celor înființate în interes personal nepatrimonial, desfășoară activități în domenii de interes general sau al unor colectivități. Așa fiind, a fost redefinit statutul de utilitate publică, prin raportare la trăsăturile esențiale ale acestei instituții, respectiv continuitate și satisfacerea unui interes public general sau al unei colectivități.

- eliminarea confuziilor și dificultăților în aplicarea dispozițiilor legale care guvernează materia recunoașterii statutului de utilitate publică, intervenite mai ales după modificările legislative succesive asupra Ordonanței Guvernului nr. 26/2000.

În acest sens, proiectul de lege propune atât o reconfigurare a condițiilor necesare pentru dobândirea statutului de utilitate publică, cu păstrarea, în esență, a celor existente *de lege lata*, cât și o reevaluare a documentelor care însoțesc cererea de recunoaștere a statutului de utilitate publică, cu păstrarea concepției și filosofiei reglementării actuale, fiind însă eliminată cerința depunerii tuturor documentelor la care autoritățile publice au acces (în principal, prin consultarea Registrului asociațiilor și fundațiilor); de asemenea, proiectul are în vedere și aspecte precum eliminarea paralelismelor legislative, efectuarea distincțiilor între condițiile ce trebuie îndeplinite pentru obținerea statutului de utilitate publică și documentele care fac dovada îndeplinirii acestora și uniformizarea terminologiei folosite, inclusiv prin corelarea cu dispozițiile cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

- schimbarea de concepție în ceea ce privește acordarea statutului de utilitate publică, în considerarea recentei practici a Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Cegolea împotriva României*). Potrivit practicii actuale, acordarea acestui statut privilegiat reprezintă o opțiune a Executivului, care poate respinge o asemenea cerere chiar dacă entitatea neguvernamentală îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru acordarea acestui statut. Prin proiect se înlătură posibilitatea Guvernului de a decide (discreționar) cu privire la acordarea sau nu a statutului de utilitate publică, îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru acordarea statutului de utilitate publică conducând la acordarea acestui statut; spre deosebire de reglementarea actuală, decizia recunoașterii utilității publice revine autorității publice centrale competente în domeniul în care activează asociația sau fundația solicitantă, care va emite un ordin în acest sens. În cazul în care asociația sau fundația își desfășoară activitatea în sfera de competență a mai multor autorități publice centrale, acestea vor coiniciția ordinul privind recunoașterea statutului de

utilitate publică, aspect ce determină implicit scurtarea procedurii de acordare a statutului de utilitate publică. De asemenea, a fost prevăzut expres că în ipoteza în care numai una dintre autoritățile competente constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, recunoașterea se face, în același termen, prin ordin al conducătorului acesteia (fiind astfel preîntâmpinată apariția unor situații similare celor apărute în *cauza Cegolea c. României*).

- reconfigurarea procedurii de analizare a cererii de recunoaștere a statutului de utilitate publică, prin: instituirea unor dispoziții clare referitoare la procedura de urmat în cazul îndeplinirii sau, după caz, al neîndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru acordarea statutului de utilitate publică; instituirea unor termene clare în cuprinsul procedurii menționate mai sus; instituirea unui temei expres în cadrul acestei proceduri care acordă posibilitatea autorității administrației publice centrale să solicite asociației ori fundației solicitante completarea documentelor depuse în susținerea cererii sale;

- reamenajarea prevederilor privitoare la drepturile și obligațiile asociațiilor și fundațiilor cu statut de utilitate publică; în acest sens, amintim, cu titlu de exemplu: obligativitatea motivării refuzului de a-i atribui asociației/fundației recunoscute ca fiind de utilitate publică atribuirea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică; transmiterea rapoartelor de activitate și a situațiilor financiare anuale numai autorității administrației publice centrale, care va avea obligația de a le afișa pe pagina proprie de internet și, totodată, de a le transmite Secretariatului General al Guvernului, în vederea afișării lor pe pagina de internet a acestei instituții (se îndeplinește astfel un dublu scop, acela de a scuti asociația sau fundația căreia i-a fost recunoscută utilitatea publică de îndeplinirea unor formalități împovărătoare și inutile și în același timp asigurarea unei evidențe clare a îndeplinirii de către toate asociațiile și fundațiile recunoscute de utilitate publică a obligațiilor ce le incumbă potrivit legii); filiala unei asociații sau fundații recunoscută ca fiind de utilitate publică se poate prevala, în actele juridice pe care reprezentanții acesteia urmează să le încheie în condițiile legii, de statutul de utilitate publică al asociației sau fundației, având în vedere că toate actele pe care aceasta urmează să le încheie se circumstanțiază scopului acesteia, recunoscut de utilitate publică;

- reconfigurarea competenței instituționale în ceea ce privește retragerea statutului de utilitate publică; din rațiuni de asigurare a simetriei, se propune ca retragerea statutului de utilitate publică să fie efectuată tot prin ordin al conducătorului autorității care a recunoscut statutului de utilitate publică sau, după caz, prin ordin comun al conducătorilor autorităților care au recunoscut acest statut; în caz de divergență între autoritățile competente, statutul de utilitate publică nu va fi retras; sesizările privind retragerea statutului de utilitate publică pot fi adresate autorității administrative competente de către orice persoană fizică sau persoană juridică interesată;

- reglementarea posibilității ca însăși entitatea neguvernamentală să poată solicita retragerea propriului statut de utilitate publică;

- abrogarea condiției impuse *de lege lata* federațiilor care doresc să solicite recunoașterea statutului de utilitate publică ca cel puțin două treimi din numărul asociațiilor și fundațiilor care o alcătuiesc să fie recunoscute ca fiind de utilitate publică, întrucât mediul asociativ

a arătat că aceste prevederi limitează accesul federațiilor care doresc să dobândească acest statut.

V. Cu privire la Capitolul VII - Veniturile

Referitor la capitolul destinat veniturilor asociațiilor și fundațiilor, prin proiectul de lege, se propun, în esență:

- includerea (la solicitarea mediului asociativ) a veniturilor care provin din finanțări nerambursabile în cadrul enumerării *de lege lata* referitoare la sursele de venit ale asociațiilor și fundațiilor, motivarea fiind aceea că majoritatea organizațiilor au venituri din aceste surse și că ele reprezintă adesea o proporție semnificativă din veniturile totale ale organizațiilor, mult superioare altor categorii de venituri din această listă;
- reglementarea posibilității pentru asociații și fundații de a prevedea în statut, în vederea identificării tipului activității economice desfășurate, denumirile entităților de clasificare - clase de activitate - prevăzute în Ordinul președintelui Institutului Național de Statistică nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională - CAEN, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293 din 3 mai 2007.

VI. Cu privire la Capitolul VIII - Relațiile cu autoritățile publice

Relația autorităților publice cu entitățile neguvernamentale trebuie să fie una de parteneriat durabil, având în vedere rolul important al societății civile în mecanismul luării deciziilor administrative. Un aspect foarte important este cel referitor la abordarea proporțională a consultării și dedicarea unui efort specific pentru a ajunge la cele mai relevante, vulnerabile, subreprezentate sau marginalizate grupuri din societate. Aceasta este, de altfel, și recomandarea formulată în cuprinsul Raportului privind practicile pentru o mai bună reglementare în Uniunea Europeană. Or, societatea civilă poate fi un liant important între autoritățile publice și persoanele sau grupurile de persoane mai sus amintite.

În acest sens, prin proiect se propune ca asociațiile și fundațiile înscrise (la solicitarea acestora) în evidența autorităților administrației publice centrale în a cărei sferă de competență își desfășoară activitatea și a autorităților administrației publice locale să primească în mod automat - dacă acestea furnizează, odată cu cererea de luare în evidență o adresă de poștă electronică - proiectele de acte normative publicate pe site-ul propriu de către autoritățile în a căror evidență se află, potrivit prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

VII. Cu privire la Capitolul IX - Dizolvarea și lichidarea

În materia lichidării, proiectul de lege propune următoarele soluții legislative:

- reducerea termenului de la 6 luni la 3 luni va asigura un termen mai scurt de realizare a procedurii de dizolvare și lichidare, astfel încât organizațiile să fie încurajate să inițieze

acest demers. Durata îndelungată a procesului contribuie la reticența multor organizații care nu mai sunt operaționale de a iniția procedura de dizolvare;

- se propune instituirea unor termene legale pentru definitivarea lichidării, cu posibilitatea prelungirii acestora, de maximum trei ori, pentru încă un an, doar pentru motive justificate, determinate de complexitatea procedurilor de lichidare;

- instituirea unei proceduri rapide de înlocuire a lichidatorilor și sancționare a acestora în cazul în care nu își îndeplinesc obligația de a definitiva lichidarea și de a solicita radierea asociației sau fundației din registrul asociațiilor și fundațiilor în termenul legal sau, după caz, judiciar acordat;

- introducerea unei dispoziții prin care să se dispună radierea asociației sau fundației din Registrul asociațiilor și fundațiilor, la cererea oricărei persoane interesate, dacă termenul legal de lichidare a fost depășit.

VIII. Cu privire la Capitolul X - Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ

Se propune o reconfigurare a Registrului național al persoanelor juridice fără scop lucrativ, registru public, ținut de Ministerul Justiției, al cărui scop este asigurarea înscrierii și îndeplinirii formalităților de publicitate prevăzute de lege în sarcina asociațiilor, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, fundațiilor și federațiilor. Înregistrările efectuate în cuprinsul acestuia se realizează de către grefierul desemnat în acest scop, în baza încheierii instanței, în ziua rămânerii definitive a acesteia. Având în vedere importanța existenței unui Registru al asociațiilor și fundațiilor care să cuprindă informații adecvate, corecte și actualizate, atât din perspectiva asigurării securității circuitului civil, dar și din perspectiva obligațiilor pe care România le are în ceea ce privește transpunerea în legislația națională a prevederilor europene (*i.e.* normele referitoare la prevenirea spălării banilor sau finanțării terorismului), se propune ca modificările operate în Registrul asociațiilor și fundațiilor să fie realizate numai de către personal calificat în acest sens, ceea ce presupune o formare profesională corespunzătoare importanței înregistrărilor efectuate. Tocmai de aceea, prin proiect se propune organizarea, cu prioritate, a unor acțiuni de formare profesională continuă a grefierilor în domeniul asociațiilor și fundațiilor, cu precădere cu privire la formalitățile privind înregistrările efectuate în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

2.4. Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ
3.2. Impactul social
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului
Proiectul va avea un impact pozitiv asupra exercițiului libertății de asociere, prin:
• simplificarea și accelerarea procedurilor de înființare și dizolvare a asociațiilor și fundațiilor, precum și a celor de înregistrare a modificărilor statutului și de îndeplinire a formalităților de publicitate; • conformarea cu principiile enunțate de dreptul comun în materie (Codul civil); • eliminarea confuziilor și dificultăților în aplicarea dispozițiilor legale care guvernează materia recunoașterii statutului de utilitate publică; • reconfigurarea Registrului național al persoanelor juridice fără scop lucrativ.
Precizăm, de asemenea, că soluțiile legislative cu privire la statutul de utilitate publică propuse în vederea executării hotărârii CEDO în cauza <i>Cegolea c. României</i> , au fost discutate cu Serviciul pentru Executarea Hotărârilor CEDO din cadrul Consiliului Europei.
3.4. Impactul macroeconomic
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile
3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						

1. buget de stat, din acesta: 1. impozit pe profit 2. impozit pe venit						
1. bugete locale 1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
1. buget de stat, din acesta: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugete locale: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat: 1. cheltuieli de personal 2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- 5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
- 5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
- 5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
 - 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
 - 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
- 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
- 5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
- 5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

- 6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
 - 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
- Ministerul Justiției a demarat încă din anul 2021 un demers extins de consultare atât cu mediul asociativ, cât și cu instituțiile implicate, potrivit competențelor legale, în aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000. În cursul lunilor septembrie și octombrie 2021, Ministerul Justiției a organizat o serie de întâlniri, atât fizic, cât și online cu mediul asociativ, peste 60 de organizații neguvernamentale manifestându-și interesul de a participa la aceste întâlniri; cu această ocazie, participanții au comunicat Ministerului Justiției problemele cu care se confruntă, din perspectivă legislativă, în desfășurarea activității și au transmis, de asemenea, spre analiză, și o serie de propuneri de reglementare. Procesul de consultare cu mediul asociativ a continuat și în cursul anului 2022, ocazie cu care au fost colectate noi propuneri ale societății civile, multe dintre acestea fiind materializate, de altfel, în cuprinsul proiectului.
- După finalizarea procesului extins de consultare publică, a fost elaborată o primă formă a proiectului de lege, care a fost publicată pe pagina de internet a Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare, mediul asociativ având o dată în plus

ocazia de a se implica în mod direct și activ în demersul legislativ de amendare a legislației în materia asociațiilor și fundațiilor.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Este necesar avizul Consiliului Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

Este necesar avizul Consiliului Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
Proiectul a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Justiției în 18.05.2023, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare. La solicitarea mediului asociativ, a fost organizată și o dezbateră publică în data de 16.06.2023, la care au participat șase organizații guvernamentale. Minuta întâlnirii și forma refăcută a proiectului de lege au fost, de asemenea, publicate pe pagina de internet a Ministerului Justiției.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, am elaborat proiectul de lege alăturat, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să-l aprobați.

MINISTRUL JUSTITIEI

Alina-Ștefanița GORGHIU

Avizăm favorabil:

SECRETAR GENERAL AL GUVERNULUI

Mircea ABRUDEAN

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. I

Ordonanța Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, aprobată prin Legea nr.246/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 25 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Asociațiile și fundațiile constituite potrivit prezentei ordonanțe sunt persoane juridice de drept privat fără scop lucrativ. Acestea sunt profesioniști, în sensul art. 3 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Partidele politice, sindicatele, patronatele și cultele religioase nu intră sub incidența prezentei ordonanțe.”

2. La articolul 6, partea introductivă și literele a) și d) ale alineatului (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Statutul asociației va cuprinde:

a) datele de identificare ale primilor membri asociați: numele, prenumele, locul și data nașterii, domiciliul/reședința, codul numeric personal și, dacă este cazul, echivalentul acestuia, potrivit legislației naționale aplicabile, seria, numărul, emitentul, data eliberării, perioada de valabilitate ale actului de identitate/pașaportului și cetățenia, pentru persoanele fizice; firma, sediul, naționalitatea, numărul de ordine în registrul comerțului și/sau codul unic de înregistrare, identificatorul unic la nivel european, potrivit legii naționale aplicabile, pentru persoanele juridice;

(...)

d) sediul inițial al asociației;”

3. La articolul 6, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Lipsa elementelor prevăzute la alin. (2) lit. a)-d), f)-h) și n) se sancționează cu nulitatea absolută.”

4. La articolul 7, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Persoana sau, după caz, persoanele prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. h) declanșează procedura de înscriere a asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, prin completarea formularului de cerere și depunerea sau trimiterea acestuia la judecătoria în a cărei circumscripție urmează să-și aibă sediul, prin poștă sau prin orice alte mijloace de comunicare care asigură transmiterea formularului și confirmarea primirii acestuia.”

5. La articolul 7, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Formularul de cerere se aprobă prin ordin al ministrului justiției.”

6. La articolul 7, partea introductivă și litera d) ale alineatului (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Formularul de cerere este însoțit de următoarele documente:

(...)

d) declarație pe propria răspundere a persoanei prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. h), care cuprinde datele de identificare ale beneficiarilor reali ai asociației, în sensul reglementărilor din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Datele de identificare ale beneficiarului real sunt: numele, prenumele, locul și data nașterii, domiciliul/reședința, codul numeric personal și, dacă este cazul, echivalentul acestuia, potrivit legislației naționale aplicabile, seria, numărul, emitentul, data eliberării, perioada de valabilitate ale actului de identitate/pașaportului și cetățenia. În cazul asociațiilor constituite/conduse doar de persoane fizice, nu este obligatorie depunerea declarației pe propria răspundere atunci când singurii beneficiari reali sunt persoanele fizice ale căror date de identificare sunt cuprinse în documentele din dosar, caz în care completarea registrului central se va face din oficiu pe baza acestora și conform regulilor prevăzute la art. 4 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;”

7. La articolul 7, alineatele (2¹), (2²), (3¹) și (3²) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2¹) În cazul în care documentele prevăzute la alin. (2) lit. b) și c) sunt redactate într-o limbă străină, ele se depun în copie certificată, însoțite de traducerea efectuată de un traducător autorizat.

(2²) În cazul în care denumirea asociației este în altă limbă decât limba română, la cererea de eliberare a dovezii disponibilității denumirii prevăzute la alin. (2) lit. e) se atașează o traducere efectuată de un traducător autorizat, excepție făcând denumirile care conțin nume proprii, intraductibile și denumirile consacrate pe plan internațional. Prevederile alin. (3)-(3⁴) se aplică în mod corespunzător.

(...)

(3¹) Este interzisă utilizarea în denumirea asociației a unor sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice. Prin sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice se înțelege includerea în denumirea asociației a unor termeni și expresii precum: «comisariat», «inspectorat», «gardă», «autoritate», «poliție», «jandarmerie», «protecția consumatorilor» sau derivatele acestora. De asemenea, este interzisă utilizarea în denumirea asociației a cuvintelor <<partid>>, <<sindicat>>, <<patronat>>, <<biserică>> sau <<cult>>. Utilizarea sintagmei <<asociație religioasă>> se realizează numai cu avizul consultativ al Secretariatului de Stat pentru Culte.

(3²) Înscrierea unei asociații folosind în denumirea sa cuvintele "național" sau "român" ori derivatele acestora se realizează numai dacă instanța apreciază că denumirea propusă este justificată de scopul și obiectivele prevăzute în statut.”

8. La articolul 7, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul nerespectării dispozițiilor alin. (3), (3¹), (3³) și (3⁵), Ministerul Justiției va refuza motivat eliberarea dovezii disponibilității denumirii.”

9. La articolul 8, alineatele (2) și (2¹) se modifică și vor avea următorul cuprins:
„(2) În termen de 7 zile de la înregistrarea formularului de cerere și a documentelor prevăzute la art. 7 alin. (2), judecătorul desemnat de președintele instanței verifică legalitatea acestora și dispune, prin încheiere, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2¹) În cadrul procedurii de verificare a legalității cererii de înscriere și a documentelor prevăzute la art. 7 alin. (2), judecătorul desemnat de președintele instanței verifică respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3) - (3³) și poate dispune, prin încheiere motivată, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, chiar dacă există un refuz motivat al Ministerului Justiției de a elibera dovada disponibilității denumirii, pe care îl apreciază ca neîntemeiat.”

10. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul în care cerințele legale pentru constituirea asociației nu sunt îndeplinite, judecătorul, la expirarea termenului prevăzut la art. 8 alin. (2), îl va cita, în camera de consiliu, pe reprezentantul asociației, punându-i în vedere, în scris, ca până la termenul fixat, care nu poate fi mai mare de 45 de zile de la înregistrarea formularului de cerere, să remedieze neregularitățile constatate.

(2) Dacă neregularitățile constatate privesc dispozițiile art. 40 alin. (2) din Constituție, pentru termenul fixat potrivit alin. (1) va fi citat și parchetul de pe lângă instanța sesizată, căruia i se vor comunica, în copie, cererea de înscriere, împreună cu statutul asociației. În acest caz punerea concluziilor de către procuror este obligatorie.

(3) Citația și, după caz, actele prevăzute la alin. (2) se comunică reprezentantului asociației și, respectiv, parchetului de pe lângă instanța sesizată, sub sancțiunea nulității, cu cel puțin 30 zile înaintea termenului fixat potrivit alin. (1).”

11. La articolul 10, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care neregularitățile nu au fost înlăturate, judecătorul va respinge cererea de înscriere prin încheiere motivată.”

12. La articolul 11, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Remedierea neregularităților nu poate fi făcută pentru prima dată în apelul declarat împotriva încheierii de respingere a cererii de înscriere, cu excepția cazului în care reprezentantului asociației nu i-a fost comunicată în scris obligația de a remedia neregularitățile constatate de judecătorul investit cu soluționarea cererii de înscriere.”

13. La articolul 13, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:
„(2) Filialele sunt entități cu personalitate juridică, putând încheia, în nume propriu, acte juridice de administrare și de conservare, în condițiile stabilite de asociație prin statutul filialei. Ele pot încheia acte juridice de dispoziție, în numele și pe seama asociației, numai pe baza hotărârii prealabile a consiliului director al asociației.”

14. La articolul 13, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Scopul și obiectivele filialei nu pot fi diferite de cele ale asociației.”

15. La articolul 13, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea înscrierii filialei, reprezentantul asociației depune la judecătoria în a cărei circumscripție urmează să își aibă sediul filiala cererea de înscriere, împreună cu hotărârea de

constituire a filialei, statutul, actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial ale acesteia, precum și copii certificate pentru conformitate cu originalul ale actelor doveditoare ale identității membrilor filialei. Dispozițiile art. 6, art. 7 alin. (2) lit. d), alin. (2¹), alin. (2³) și alin. (2⁴), precum și ale art. 9 - 12 sunt aplicabile în mod corespunzător.”

16. La articolul 15, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Activul patrimonial inițial al fundației trebuie să includă **drepturi asupra unor bunuri**, a căror valoare totală să fie de cel puțin de 10 ori salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, la data constituirii fundației.”

17. La articolul 16, partea introductivă și literele a), d) și f) ale alineatului (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Statutul fundației cuprinde:

a) datele de identificare ale fondatorului sau, după caz, ale fondatorilor: numele, prenumele, locul și data nașterii, domiciliul/reședința, codul numeric personal și, dacă este cazul, echivalentul acestuia, potrivit legislației naționale aplicabile, seria, numărul, emitentul, data eliberării, perioada de valabilitate ale actului de identitate/pașaportului și cetățenia, pentru persoanele fizice; firma, sediul, naționalitatea, numărul de ordine în registrul comerțului și/sau codul unic de înregistrare, identificatorul unic la nivel european, potrivit legii naționale aplicabile, pentru persoanele juridice;

(...)

d) sediul inițial al fundației;

(...)

f) patrimoniul inițial al fundației, cu menționarea valorii aportului, precum și a modului de calcul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori. În cazul bunurilor imobile, valoarea aportului se determină în funcție de valoarea impozabilă, stabilită potrivit legislației fiscale. În cazul aportului în natură, constând în bunuri imobile, forma autentică a statutului este obligatorie;”

18. La articolul 16, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Lipsa elementelor prevăzute la alin. (2) lit. a)-d), f)-h), k) și m) se sancționează cu nulitatea absolută.”

19. La articolul 17, partea introductivă și litera d) ale alineatului (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Formularul de cerere este însoțit de următoarele documente:

(...)

d) declarație pe propria răspundere a persoanei prevăzute la art. 16 alin. (2) lit. h), care cuprinde datele de identificare ale beneficiarilor reali ai fundației, în sensul reglementărilor din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Dispozițiile art. 16 alin. (2) lit. a) se aplică în mod corespunzător. Datele de identificare ale beneficiarului real sunt: numele, prenumele, locul și data nașterii, domiciliul/reședința, codul numeric personal și, dacă este cazul, echivalentul acestuia, potrivit legislației naționale aplicabile, seria, numărul, emitentul, data eliberării, perioada de valabilitate ale actului de identitate/pașaportului și cetățenia. În cazul fundațiilor constituite/conduse doar din persoane fizice, nu este obligatorie depunerea declarației pe propria răspundere atunci când singurii beneficiari reali sunt persoanele fizice ale căror date de identificare sunt cuprinse în documentele din dosar, caz în care completarea registrului central se va face din oficiu pe baza

acestora și conform regulilor prevăzute la art. 4 din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare;

20. La articolul 18, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Fundația își poate constitui filiale, ca structuri teritoriale, pe baza hotărârii consiliului director, prin care le este alocat patrimoniul. Personalitatea juridică se dobândește de la data înscrierii filialei în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(...)

(3) Dispozițiile art. 13 alin. (2), (2¹) și (4) se aplică în mod corespunzător.”

21. După articolul 18 se introduce un nou articol, articolul 18¹, cu următorul cuprins:

„Art. 18¹

(1) Fundația își poate constitui sucursale, ca structuri teritoriale fără personalitate juridică, pe baza hotărârii consiliului director.

(2) Dispozițiile art. 13¹ alin. (2¹) și (3) se aplică în mod corespunzător.”

22. La articolul 20, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) consiliul director; în cazul asociațiilor constituite din mai puțin de cinci persoane, consiliul director poate fi constituit și dintr-o singură persoană.”

23. La articolul 21, litera e) a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) înființarea de filiale și sucursale;”

24. La articolul 21, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Regulile privind organizarea și funcționarea adunării generale, inclusiv modalitatea de adoptare a hotărârilor acesteia, se stabilesc prin statut. Adunarea generală poate avea loc și prin mijloace electronice de comunicare directă la distanță.”

25. La articolul 23, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Hotărârile luate de adunarea generală, în limitele legii și ale statutului, sunt opozabile terților numai de la data înscrierii lor în Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ, în cazurile și condițiile prevăzute de lege, în afară de cazul în care se face dovada că aceștia le cunoșteau pe altă cale.”

26. La articolul 23, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Cererea de anulare se soluționează în camera de consiliu de către judecătoria în circumscripția căreia asociația își are sediul, în contradictoriu cu asociația. Hotărârea instanței este supusă numai apelului.”

27. La articolul 23, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Hotărârea definitivă de anulare va fi înscrisă în Registrul asociațiilor și fundațiilor, fiind opozabilă față de orice persoană, inclusiv față de membrii asociației, de la data înregistrării în Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ.”

28. La articolul 24, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul director asigură punerea în executare a hotărârilor adunării generale. El poate fi alcătuit și din persoane din afara asociației.”

(...)

(3) Regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director se stabilesc prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare. Ședințele consiliului director pot avea loc și prin mijloace electronice de comunicare directă la distanță.

29. La articolul 24, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Actele de dispoziție asupra bunurilor asociației pot fi încheiate în temeiul puterilor conferite reprezentanților legali ai acesteia, după caz, prin lege, statut sau hotărârile adunării generale, nefiind necesară o procură specială și în formă autentică în acest scop, chiar dacă actele de dispoziție trebuie încheiate în formă autentică.”

30. La articolul 24, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

„(5) Actele consiliului director nu pot fi anulate pentru simplul fapt că persoanele care fac parte din acesta sunt incapabile ori incompatibile, după caz, sau pentru că acestea au fost numite cu încălcarea dispozițiilor legale ori statutare, dacă nu s-a produs o vătămare.”

31. Articolul 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul director poate împuternici una sau mai multe persoane cu funcții executive, inclusiv persoane care nu au calitatea de asociat ori sunt străine de asociație, pentru a exercita atribuțiile prevăzute la art. 24 alin. (2) lit. b) și d). Prevederile art. 24 alin. (3¹) rămân aplicabile.

(2) Împuternicirea se comunică instanței competente în vederea înscrierii, pentru opozabilitate față de terți, a persoanelor prevăzute la alin. (1) în Registrul asociațiilor și fundațiilor. Dispozițiile art. 33¹ și art. 33² alin. (2) și (6) se aplică în mod corespunzător.”

32. Articolul 27 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Statutul poate prevedea numirea unui cenzor sau a unei comisii de cenzori.

(2) În cazul în care în statutul asociației nu este prevăzută numirea unui cenzor sau a unei comisii de cenzori, fiecare dintre asociați care nu este membru al consiliului director poate exercita dreptul de control.

(3) Dacă activul patrimonial al asociației depășește 16.000.000 lei, numirea unei comisii de cenzori pentru exercitarea controlului financiar intern este obligatorie. În acest caz, cel puțin unul dintre cenzori trebuie să fie contabil autorizat sau expert contabil, în condițiile legii.

(4) Comisia de cenzori este alcătuită dintr-un număr impar de membri.

(5) Cenzorul poate fi o persoană din afara asociației. Membrii consiliului director nu pot fi cenzori.

(6) Regulile generale de organizare și funcționare a comisiei de cenzori se aprobă de adunarea generală. Comisia de cenzori își poate elabora un regulament intern de funcționare.

(7) Datele de identificare ale cenzorului sau, după caz, ale membrilor comisiei de cenzori, prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a), se comunică instanței competente, în vederea înscrierii în Registrul asociațiilor și fundațiilor.”

33. Articolul 27¹ se abrogă.

34. La articolul 29, litera d) a alineatului (2) și alineatul (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„d) înființarea de filiale și sucursale;”

(...)

(3) Regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director se stabilesc prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare. Ședințele consiliului director pot avea loc și prin mijloace electronice de comunicare directă la distanță.

35. Articolul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Dispozițiile art. 27 - 27³ se aplică în mod corespunzător și cenzorului sau comisiei de cenzori a fundației.”

36. Titlul Capitolului IV se modifică și va avea următorul cuprins:

„Modificarea statutului asociației sau fundației ori a beneficiarului real și îndeplinirea formalităților de publicitate. Fuziunea și divizarea.”

37. Articolul 33 se modifică și va avea următorul cuprins:

Art. 33

(1) Modificarea denumirii, precum și a scopului și obiectivelor asociației se face prin înscrierea modificării în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei în a cărei circumscripție își are sediul asociația, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 8 - 12. Înscrierea are efect constitutiv.

(2) În acest scop, formularul de cerere privind înscrierea modificării, precum și hotărârea adunării generale, în copie certificată pentru conformitate cu originalul, se transmit instanței competente de către reprezentantul asociației. Dispozițiile art. 33² alin. (6) rămân aplicabile.”

38. După articolul 33 se introduc trei noi articole, art. 33¹ - art. 33³, cu următorul cuprins:

„Art. 33¹

Asociațiile au obligația să aducă la cunoștința judecătoriei în a cărei rază teritorială își au sediul orice schimbare privitoare la componența organelor de conducere, administrare și control ale asociației, în termen de 30 de zile de la producerea acesteia. Prevederile art. 34⁵ rămân aplicabile.

Art. 33²

(1) În cazul în care intervin modificări cu privire la identitatea membrilor asociați, în vederea înscrierii acestora, pentru opozabilitate față de terți, în Registrul asociațiilor și fundațiilor, reprezentantul asociației va transmite instanței competente formularul de cerere, însoțit de actul adițional la statutul asociației, care va cuprinde și datele de identificare ale noilor membri prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a), în copie certificată pentru conformitate cu originalul, și de documentele prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. c), dacă este cazul.

(2) Dacă intervin modificări cu privire la identitatea membrilor organelor de administrare și control ale asociației, în vederea înscrierii acestora, pentru opozabilitate față de terți, în Registrul asociațiilor și fundațiilor, reprezentantul asociației va transmite instanței competente formularul de cerere, însoțit de hotărârea adunării generale, în copie certificată pentru conformitate cu originalul, copii certificate pentru conformitate cu originalul ale actelor doveditoare ale identității noilor membri aleși, precum și de o declarație pe proprie răspundere a persoanelor desemnate în aceste funcții din care să rezulte că nu se află în vreunul din cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege.

(3) În cazul schimbării sediului, în vederea înscrierii acesteia, pentru opozabilitate față de terți, în Registrul asociațiilor și fundațiilor reprezentantul asociației va transmite instanței competente formularul de cerere, însoțit de hotărârea adunării generale sau, după caz, a consiliului director, precum și de dovada noului sediu declarat.

(4) Despre schimbarea sediului se va face mențiune, dacă este cazul, atât în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei vechiului sediu, cât și în cel aflat la grefa judecătorei noului sediu. În acest scop, schimbarea sediului va fi comunicată din oficiu judecătorei în circumscripția căreia asociația urmează să aibă noul sediu.

(5) Dacă este cazul, odată cu efectuarea înscrierii modificării, schimbarea sediului se comunică din oficiu, pentru evidența fiscală, organului financiar local în a cărui rază teritorială se află noul sediu al asociației, cu menționarea numărului de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(6) Formularul de cerere însoțit de documentele prevăzute la alin. (1)-(3) se depun la instanță sau se transmit acesteia prin poștă sau prin orice alte mijloace de comunicare ce asigură transmiterea formularului și confirmarea primirii acestuia.

Art. 33³

(1) În termen de 5 zile de la primirea documentelor prevăzute la art. 33², grefierul desemnat de președintele instanței înscrie modificările în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2) Dacă nu au fost depuse toate documentele prevăzute de lege, grefierul va comunica asociației lipsurile, în scris, în termenul prevăzut la alin. (1). În cazul în care neregularitățile nu sunt înlăturate în termen de 10 zile de la primirea comunicării, judecătorul va respinge cererea de înscriere prin încheiere motivată, dispozițiile art. 10 alin. (3) și art. 11 alin. (1), (3) și (4) aplicându-se în mod corespunzător.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) sunt aplicabile și în cazul înscrierii, pentru informare, în Registrul asociațiilor și fundațiilor a modificărilor elementelor din statut prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. e) și i)-m.”

39. Articolul 34 se modifică și va avea următorul cuprins:
„Dispozițiile art. 33-33³ se aplică în mod corespunzător în cazul modificării statutului fundației.”

40. La articolul 34⁴, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:
„(1) Ori de câte ori intervine o modificare privind identitatea beneficiarului real, asociația sau fundația are obligația de a comunica judecătorei în circumscripția căreia își are sediul datele de identificare ale beneficiarului real, în vederea actualizării evidenței privind beneficiarii reali ai asociațiilor și fundațiilor.”

41. La articolul 34⁴, litera a) a alineatului (1¹) se modifică și va avea următorul cuprins:
„a) asociațiile sau fundațiile care au în componența organelor de conducere și administrare doar persoane fizice, atunci când singurii beneficiari reali sunt cei prevăzuți la art. 4 alin. (2) lit. c) pct. 1- 4 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare. În acest caz, în lipsa depunerii declarației privind beneficiarul real, Ministerul Justiției este obligat să completeze din oficiu Registrul beneficiarilor reali pe baza documentelor care însoțesc cererea de înscriere a modificării care implică și schimbarea beneficiarilor reali;”

42. Articolul 38 se modifică și va avea următorul cuprins:
„O asociație sau o fundație este recunoscută ca fiind de utilitate publică dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) activitatea acesteia se desfășoară în interes general sau al unei colectivități, după caz;

b) funcționează de cel puțin 3 ani și face dovada unei activități anterioare semnificative și neîntrerupte, prin derularea unor programe ori proiecte specifice scopului său, corespunzătoare satisfacerii unui interes public general sau al unei colectivități;

c) deține un patrimoniu, logistică, și resurse umane corespunzătoare îndeplinirii scopului propus; valoarea activului patrimonial pentru fiecare dintre cei 3 ani anteriori depunerii cererii de recunoaștere a statutului de utilitate publică este cel puțin egală cu valoarea patrimoniului inițial.”

43. Articolul 38¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„În sensul prezentei ordonanțe, prin utilitate publică se înțelege activitatea cu caracter continuu care se desfășoară în vederea satisfacerii unui interes public general sau al unei colectivități.”

44. Articolul 39 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Recunoașterea unei asociații sau a unei fundații ca fiind de utilitate publică se face prin ordin al conducătorului autorității administrației publice centrale în a cărei sferă de competență își desfășoară activitatea, denumită în continuare autoritatea competentă. În acest scop, asociația sau fundația interesată adresează o cerere Secretariatului General al Guvernului, care o înaintează, în termen de 15 zile, autorității competente.

(2) La cererea prevăzută la alin. (1) se anexează următoarele documente:

- a) copie a statutului asociației sau fundației;
- b) raportul de activitate pentru ultimii 3 ani, din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38 lit. a) și b), însoțit de documentele justificative;
- c) planul de activități și proiecte pentru anul următor;
- d) copii ale contractelor de colaborare sau parteneriatelor încheiate cu autorități și instituții ale administrației publice sau asociații ori fundații din țară și din străinătate, dacă există;
- e) lista persoanelor angajate, a colaboratorilor sau voluntarilor și indicarea rolului acestora în îndeplinirea scopului; autoritatea competentă poate solicita, după caz, și copii ale contractelor de muncă, colaborare ori voluntariat încheiate;
- f) situațiile financiare anuale pentru ultimii 3 ani de activitate;
- g) bugetul de venituri și cheltuieli pentru ultimii 3 ani de activitate;
- h) orice alte documente care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38.

(3) În cuprinsul cererii prevăzute la alin. (1), asociația sau fundația poate indica Secretariatului General al Guvernului autoritatea sau, după caz, autoritățile administrației publice centrale în a cărei/căror sferă de competență își desfășoară activitatea.

(4) Cererea și documentele prevăzute la alineatele (1) și (2) pot fi transmise și prin intermediul unui instrument informatic pus la dispoziție de Secretariatului General al Guvernului.

(5) Modelul cererii prevăzute la alin. (1) și procedura de transmitere a documentației în format electronic sunt stabilite prin Ordin al Secretarului General al Guvernului;

6) Conflictele de competență apărute între autoritățile publice prevăzute la alin. (1) privind înregistrarea cererii se soluționează, la sesizarea oricăreia dintre părți, de către Secretariatul General al Guvernului, în termen de 10 zile de la data înregistrării sesizării.

(7) În vederea stabilirii autorității prevăzute la alin. (1), persoanele interesate sunt obligate să pună la dispoziția Secretariatului General al Guvernului toate informațiile necesare rezolvării cererii.”

45. Articolul 40 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritatea competentă este obligată să verifice îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38 și să soluționeze cererea în termen de cel mult 60 de zile de la primirea acesteia, sau, după caz, de la data soluționării conflictului de competență.

(2) La solicitarea autorității competente, asociația sau fundația este obligată ca, în termen de maximum 10 zile de la primirea solicitării, să completeze documentele prevăzute la art. 39 alin. (2), precum și să transmită orice alte documente în legătură cu cererea formulată și necesare pentru dovedirea îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 38. În acest caz, termenul de la alin. (1) se prelungește cu 15 zile.

(3) În cazul în care constată că sunt îndeplinite condițiile, conducătorul autorității emite ordinul de recunoaștere, cu respectarea dispozițiilor legale privind transparența decizională în administrația publică. În caz contrar, autoritatea competentă respinge cererea și transmite persoanei juridice solicitante, în același termen, un răspuns motivat. O copie a acestui răspuns este transmisă și către Secretariatul General al Guvernului.”

46. După articolul 40 se introduce un nou articol, articolul 40¹, cu următorul cuprins:

„Art. 40¹

(1) În cazul în care recunoașterea statutului de utilitate publică este de competența mai multor autorități ale administrației publice centrale, Secretariatul General al Guvernului înaintează cererea printr-o circulară, care va cuprinde lista tuturor autorităților competente. În acest caz, recunoașterea se face prin ordin comun al conducătorilor autorităților competente, în termen de 90 de zile de la primirea circularei, cu respectarea dispozițiilor legale privind transparența decizională în administrația publică. În cazul în care numai una dintre autoritățile competente constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, recunoașterea se face, în același termen, prin ordin al conducătorului acesteia.

(2) Dacă toate autoritățile sesizate constată neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38, răspunsul comun motivat cu privire la respingerea solicitării formulate va fi comunicat asociației sau fundației și, în copie, Secretariatului General al Guvernului, în termenul prevăzut la alin. (1).”

47. Articolul 41 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Recunoașterea utilității publice conferă asociației sau fundației următoarele drepturi și obligații:

a) dreptul de a i se atribui în folosință gratuită bunuri proprietate publică; refuzul atribuirii se motivează;

b) dreptul de a menționa în toate documentele pe care le întocmește că asociația sau fundația, precum și filialele acestora sunt recunoscute ca fiind de utilitate publică;

c) obligația de a menține o activitate cu caracter continuu, prin derularea unor programe ori proiecte specifice scopului său, corespunzătoare satisfacerii unui interes public general sau al unei colectivități;

d) obligația de a comunica autorității competente rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale, până la data de 1 iulie a fiecărui an calendaristic, în vederea analizării și publicării pe pagina de internet a acesteia; autoritatea competentă are obligația să asigure consultarea acestor documente de către orice persoană interesată, prin afișarea acestora pe pagina proprie de internet, și să le comunice în copie, Secretariatului General al Guvernului, în vederea afișării lor și pe pagina de internet a acestei instituții;

e) obligația de a publica pe pagina proprie de internet rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale până la data de 1 iulie a fiecărui an calendaristic;

f) orice alte drepturi și obligații prevăzute de lege.”

48. La articolul 42, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

(1¹) Autoritățile competente monitorizează anual îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 38 pe baza rapoartelor de activitate și situațiilor financiare anuale, precum și îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 41.”

49. La articolul 42, alineatele (2) - (4) se modifică și vor avea următorul cuprins :

„(2) În cazul în care asociația sau fundația nu mai îndeplinește una ori mai multe dintre condițiile prevăzute la art. 38 care au stat la baza recunoașterii utilității publice, statutul de utilitate publică este retras prin ordinul conducătorului sau, după caz, ordinul comun al conducătorilor autorităților competente. În caz de divergență între autoritățile competente, statutul de utilitate publică nu va fi retras.

(3) Retragera va interveni și în situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 41.

(4) Împrejurările prevăzute la alin. (2) și (3) pot fi sesizate autorității competente de către orice persoană fizică sau persoană juridică interesată.”

50. La articolul 42, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins :

„(5) Retragera utilității publice poate interveni și la cererea asociației sau fundației, adresată autorității competente.”

51. După articolul 42 se introduce un nou articol, articolul 42¹, cu următorul cuprins:

(1) Secretariatul General al Guvernului realizează evidența unică a persoanelor juridice fără scop lucrativ cu statut de utilitate publică, obținut în baza prezentei ordonanțe.

(2) În vederea actualizării evidenței de la alin. (1), autoritățile competente vor informa Secretariatul General al Guvernului, cu privire la ordinul de acordare, respectiv retragere a statutului de utilitate publică, în termen de 15 zile de la publicarea acestuia.

52. La articolul 43, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul dizolvării, celelalte drepturi asupra bunurilor rămase în patrimoniul asociației sau fundației vor fi repartizate conform dispozițiilor art. 60.”

53. La articolul 45, alineatul (2) se abrogă.

54. La articolul 46 alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a¹), cu următorul cuprins:

„a¹) finanțări nerambursabile, dobândite în temeiul unui contract de finanțare;”

55. La articolul 46, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Veniturile fundațiilor sunt cele prevăzute la alin. (1) lit. a¹) - g).”

56. Articolul 48 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ (1) În vederea îndeplinirii scopului pentru care au fost constituite, asociațiile, fundațiile și federațiile pot desfășura activități economice directe dacă acestea au caracter accesoriu. Prevederile art. 47 teza a doua rămân aplicabile.

(2) În vederea identificării tipului activității economice desfășurate, asociațiile, fundațiile și federațiile își pot prevedea în statut denumirile entităților de clasificare - clase de activitate - prevăzute în Ordinul președintelui Institutului Național de Statistică nr. 337/2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională - CAEN, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 293 din 3 mai 2007.”

57. Articolul 52 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) După constituirea lor, asociațiile, fundațiile și federațiile pot solicita autorităților administrației publice centrale în a căror sferă de competență își desfășoară activitatea și autorităților administrației publice locale să fie luate în evidența acestora. Solicitarea formulată va fi însoțită de copii de pe statutul asociației sau fundației, precum și de pe dovada dobândirii personalității juridice.

(2) Asociațiile și fundațiile înscrise în evidența autorităților administrației publice centrale în a căror sferă de competență își desfășoară activitatea și a autorităților administrației publice locale vor primi în mod automat, dacă acestea furnizează, odată cu cererea de luare în evidență, o adresă de poștă electronică, proiectele de acte normative publicate pe site-ul propriu de către autoritățile în a căror evidență se află, potrivit prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Autoritățile publice prevăzute la alin. (1) sunt obligate să țină evidența asociațiilor și fundațiilor care li s-au adresat în acest scop.

(4) Conflictele de competență apărute între autoritățile publice prevăzute la alin. (1) privind luarea în evidență se soluționează, la cererea oricăreia dintre părți, de către Secretariatul General al Guvernului în termen de 5 zile de la data sesizării. Dispozițiile art. 39 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.”

58. Articolul 65 se modifică și va avea următorul cuprins:

„În orice caz, lichidatorii nu pot încheia operațiunile și nu pot remite celor în drept contul gestiunii decât după expirarea unui termen de 3 luni de la publicarea dizolvării asociației sau fundației.”

59. După articolul 70 se introduce un nou articol, articolul 70¹, cu următorul cuprins:

„Art. 70¹

(1) Lichidarea trebuie finalizată în cel mult un an de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești prin care au fost numiți lichidatorii sau, după caz, de la data înscrierii în Registrul asociațiilor și fundațiilor a hotărârii prevăzute la art. 57. Pentru motive temeinice, la cererea tuturor lichidatorilor, judecătoria în a cărei circumscripție se află sediul persoanei juridice dizolvate, poate prelungi acest termen de maximum trei ori, cu câte un an.

(2) În orice stadiu al lichidării, pentru motive temeinice, orice persoană interesată poate cere judecătoriei în a cărei circumscripție se află sediul persoanei juridice dizolvate, înlocuirea unuia sau a tuturor lichidatorilor.

(3) În cazul în care asociația sau fundația a fost dizolvată pentru motivele prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. a) - c) sau art. 56 alin. (1¹), cererea de înlocuire poate fi formulată de orice persoană interesată sau, după caz, de Ministerul Public, de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor ori de persoanele prevăzute la art. 60 alin. (4).

(4) Cererea de înlocuire se judecă de urgență, în camera de consiliu, cu citarea persoanei care a formulat-o și a lichidatorului/lichidatorilor a cărui/căror înlocuire a fost solicitată. Împotriva încheierii se poate formula apel în termen de 5 zile de la comunicare.

(5) În cazul în care constată că lichidarea a fost prelungită nejustificat de lichidatori, instanța investită cu soluționarea cererii de înlocuire poate aplica o amendă judiciară de la 500 la 1.000 lei.

(6) Dacă în 3 luni de la expirarea termenului prevăzut la alin. (1) lichidatorii nu au cerut radierea asociației sau fundației din Registrul asociațiilor și fundațiilor, la cererea oricărei persoane interesate sau, după caz, a persoanelor prevăzute la alin. (3), judecătoria în a

cărei circumscripție se află sediul persoanei juridice dizolvate, constată că a expirat termenul în care putea fi realizată lichidarea și, prin încheiere, dispune radierea asociației sau fundației dizolvate din Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(7) Încheierea se comunică asociației sau fundației, lichidatorilor și Agenției Naționale de Administrare Fiscală - administrația județeană a finanțelor publice/administrația finanțelor publice a sectorului și poate fi atacată cu apel în termen de 5 zile de la comunicare.

(8) Dispozițiile alin. (1)-(7) se aplică în mod corespunzător și în cazul lichidării federațiilor.”

60. Titlul Capitolului X se modifică și va avea următorul cuprins:

„Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ”

61. Articolul 73 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ are ca scop asigurarea înscrierii și îndeplinirii formalităților de publicitate prevăzute de lege în sarcina asociațiilor, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, fundațiilor și federațiilor, precum și realizarea evidenței centralizate a acestora.

(2) Înscrierile și mențiunile cuprinse în Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ sunt opozabile terților, în cazurile și condițiile prevăzute de lege, de la data efectuării lor.

(3) Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ are patru secțiuni distincte pentru:

- a) asociații;
- b) organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale;
- c) fundații;
- d) federații.”

62. Articolul 74 se modifică și va avea următorul cuprins:
„Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ este ținut de Ministerul Justiției, în sistem informatic, iar înscrierile efectuate în cuprinsul acestuia se realizează de către grefierul desemnat în acest scop, în condițiile legii.”

63. Articolul 75 se modifică și va avea următorul cuprins :

„(1) Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ este public.

(2) Ministerul Justiției eliberează, pe cheltuiala persoanei solicitante, în limba română, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, copii certificate de pe înregistrările efectuate în Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ și de pe înscrisurile doveditoare. Cererea de eliberare a copiilor certificate poate fi depusă la sediul Ministerului Justiției, transmisă prin poștă sau prin servicii de curierat ori prin mijloace electronice, fiind însoțită, cu excepția cererii semnate cu semnătură electronică, în condițiile legii, de o copie a actului de identitate al solicitantului.

(3) Informațiile privind datele cu caracter personal care pot fi puse la dispoziția publicului, cu referire la persoanele fizice care au calitatea de asociat, fondator, membru în consiliul director sau persoană cu funcție executivă împuternicită de consiliul director, cenzor ori lichidator sunt: numele și prenumele, data și locul nașterii, cetățenia și statul de domiciliu, cu excepția situațiilor când solicitantul este o entitate care are acces la datele cu caracter personal, în condițiile legii.

(4) Copiile sau copiile certificate după documentele din dosar înregistrate în Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ ce se eliberează solicitanților conțin exclusiv: numele și prenumele, data și locul nașterii, cetățenia și statul de domiciliu ale

persoanelor care figurează în aceste documente, cu excepția situațiilor când solicitantul este o entitate care are acces la datele cu caracter personal, în condițiile legii.”

(5) Ministerul Justiției eliberează documentele prevăzute la alin. (2) în formă electronică, semnate cu semnătură electronică sau cu sigiliul electronic, în condițiile legii, ori pe suport hârtie, la sediul Ministerului Justiției, respectiv prin servicii de poștă sau, la cererea expresă și pe cheltuiala solicitantului, prin servicii de curierat rapid.”

64. După articolul 75 se introduce un nou articol, articolul 75¹, cu următorul cuprins:

„Art. 75¹

(1) Următoarele informații cu privire la persoanele juridice înregistrate în Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ sunt disponibile, cu titlu gratuit, pe pagina de internet a Ministerului Justiției:

- a) denumirea, forma de asociere și scopul persoanei juridice;
- b) sediul;
- c) numărul unic de înregistrare;
- d) starea actuală;
- e) pagina de internet, dacă există;
- f) membrii consiliului director, precum și persoanele cu funcții executive împuternicite de consiliul director să încheie acte juridice în numele și pe seama persoanei juridice fără scop lucrativ;
- g) filialele și sucursalele.

(2) Prevederile art. 75 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.”

Art. II

Cererile de acordare a statutului de utilitate publică înregistrate înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi se soluționează în condițiile și cu procedura prevăzute de legea în vigoare la data înregistrării acestora.

Art. III

În vederea asigurării punerii în aplicare a prezentei legi, Școala Națională de Grefieri va organiza cu prioritate acțiuni de formare profesională continuă a grefierilor în domeniul asociațiilor și fundațiilor, cu precădere cu privire la formalitățile privind înscrierile efectuate în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

Art. IV

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 120 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția dispozițiilor art. I. pct. 40, pct. 61 și pct. 62 care vor intra în vigoare în termen de 2 ani de la publicarea acestora.

(2) În termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, ministrul justiției va emite:

- a) ordinul pentru aprobarea formularului de cerere privind înscrierea asociației sau fundației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, a formularului de cerere privind înscrierea modificărilor aduse statutului asociației sau fundației, precum și a formularului de cerere privind îndeplinirea obligațiilor de publicitate prevăzute de lege.
- b) ordinul pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului justiției nr. 954/B/C din 26 aprilie 2000 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor, Registrului federațiilor și Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 16 mai 2000, cu

modificările și completările ulterioare, precum și ordinul pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului justiției nr. 1417/C/2006 privind accesul la Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Secretarul General al Guvernului va emite ordinul pentru aprobarea modelului cererii și a procedurii de transmitere în format electronic a documentației pentru obținerea statutului de utilitate publică.

(4) În termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, autoritățile competente la inițiativa cărora a fost acordat anterior statutul de utilitate publică vor pune la dispoziția Secretariatului General al Guvernului lista persoanelor juridice fără scop lucrativ beneficiare ale acestui statut.

(5) În termen de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Justiției va operaționaliza noul Registru național al persoanelor juridice fără scop lucrativ, ținut în sistem informatic, în care vor fi transferate înregistrările cuprinse în actualul Registru național, precum și înscrierile din registrele asociațiilor și fundațiilor și registrele federațiilor ținute de instanțele judecătorești, care se desființează începând cu această dată. În același termen, ministrul justiției va emite ordinul pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea Registrului național al persoanelor juridice fără scop lucrativ.

(6) Începând cu data intrării în vigoare a prevederilor art. I pct. 61 și pct. 62, referirile făcute în cuprinsul prezentei legi la Registrul asociațiilor și fundațiilor se consideră a fi făcute la Registrul național al persoanelor juridice fără scop lucrativ. Tot de la aceeași dată prevederile art. 33² alin. (4) se abrogă.

Art. V

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 25 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.